

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส21101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง หลักการเศรษฐกิจพอเพียง

ครูผู้สอน

ครูอลงกรณ์

เดชะ

ครูสุธิมา

โรจนวิศิษฐ์

หลักการเศรษฐกิจพอเพียง

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านความรู้

1. อธิบายหลักการเศรษฐกิจพอเพียงได้
2. อภิปรายการนำหลักการเศรษฐกิจในระดับต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านทักษะกระบวนการ

วิเคราะห์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงสู่แนวทางการ
ดำเนินชีวิตได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะเฉพาะ

เห็นความสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อ
การดำเนินชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. อยู่อย่างพอเพียง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง รื่นรมย์เพราะพอเพียง

เผยแพร่โดย Major Group

เผยแพร่วันที่ 10 มิถุนายน 2559

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=UeMkAejqjIE>

จากสื่อวีดิทัศน์ “รื่นรมย์เพราะพอเพียง”

1. นักเรียนสังเกตเห็น “ความสุข” ที่เกิดขึ้นกับคน 2 คน
ในเรื่องอย่างไรบ้าง

2. “ความสุข” ที่เกิดขึ้นนั้น ต่างจากนักเรียนอย่างไรบ้าง

จากสื่อวีดิทัศน์

1. นักเรียนสังเกตเห็น “ความสุข” ที่เกิดขึ้นกับคน 2 คน
ในเรื่องอย่างไรบ้าง
2. “ความสุข” ที่เกิดขึ้นนั้น ต่างจากนักเรียนอย่างไรบ้าง

**การมีชีวิตรูปแบบพออยู่พอกิน พอดีในชีวิต
โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น ฟังตนเอง และ
จัดการชีวิตโดยวางแผน เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ รอบตัว**

นักเรียนคิดว่าหลักการทรงงาน และความหมาย
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกี่ยวข้องกับความสุข
ของทั้ง 2 คนจากในสื่อวีดิทัศน์ และตัวนักเรียน
อย่างไรบ้าง

หลักการเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการ

ความพอประมาณ

ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น

ความมีเหตุผล

การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชา หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรม และหลักวัฒนธรรม คำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อย่างถี่ถ้วนและผลที่คาดว่าจะเกิด จากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

การเตรียมตัวและเตรียมใจให้พร้อมรับกับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถรับตัว และรับมือได้อย่างทันท่วงที

เงื่อนไข

เงื่อนไขความรู้

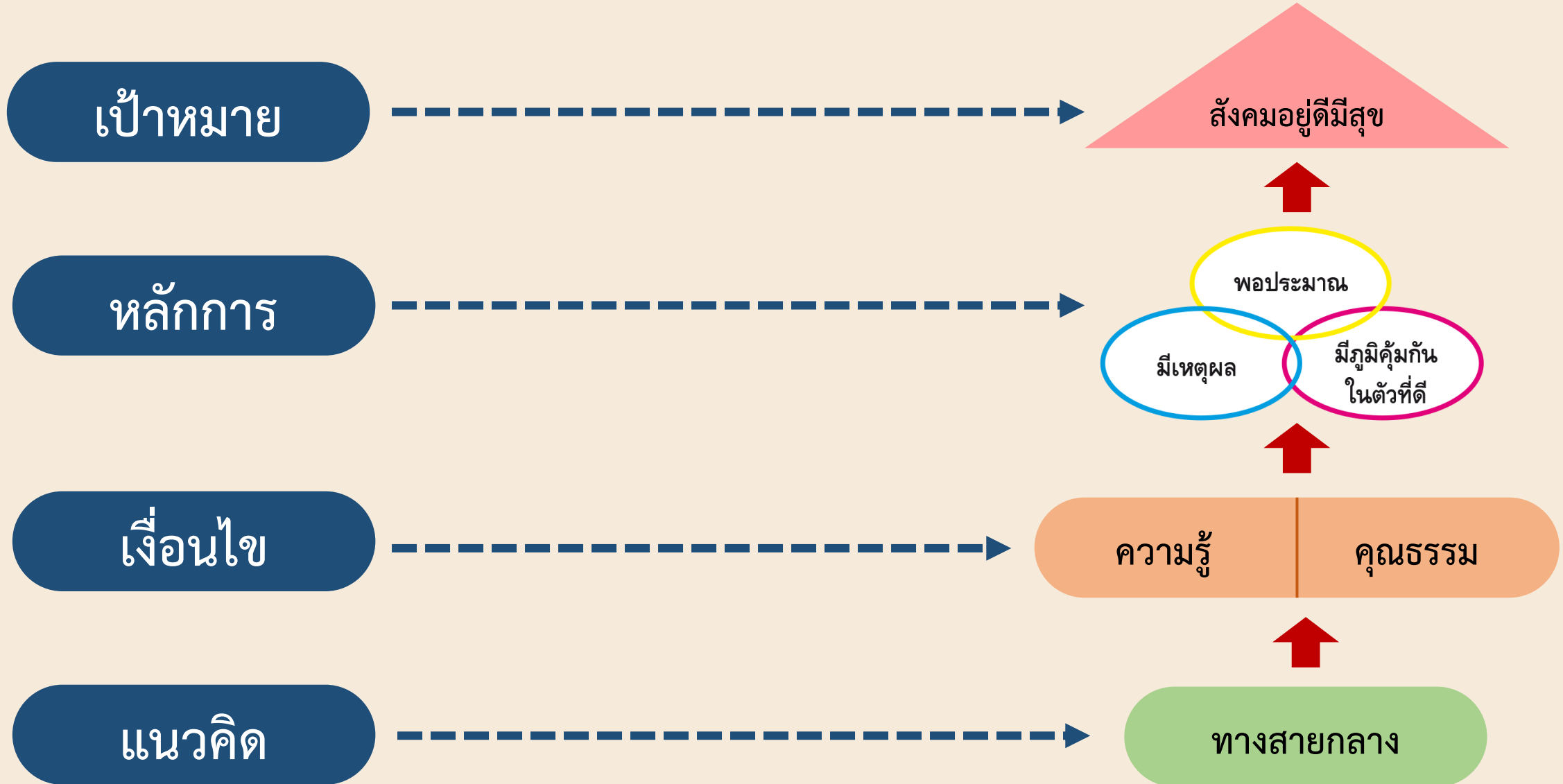
ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน
ความรอบคอบที่จะนำความรู้
เหล่านั้นมาพิจารณา ให้เชื่อมโยงกัน
เพื่อประกอบการวางแผน
และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม

มีจิตใจที่ดี เอื้ออาทร แบ่งปัน
ซื่อสัตย์สุจริต ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จัก
อดทน ขยันหมั่นเพียร
เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และมีสติ
ในการดำเนินชีวิต

หลักการและองค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

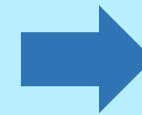
เศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักพระพุทธศาสนา

มัชฌิมาปฏิปทา

ตั้งเกินไป

พอดี

หย่อนเกินไป

ทางสายกลาง

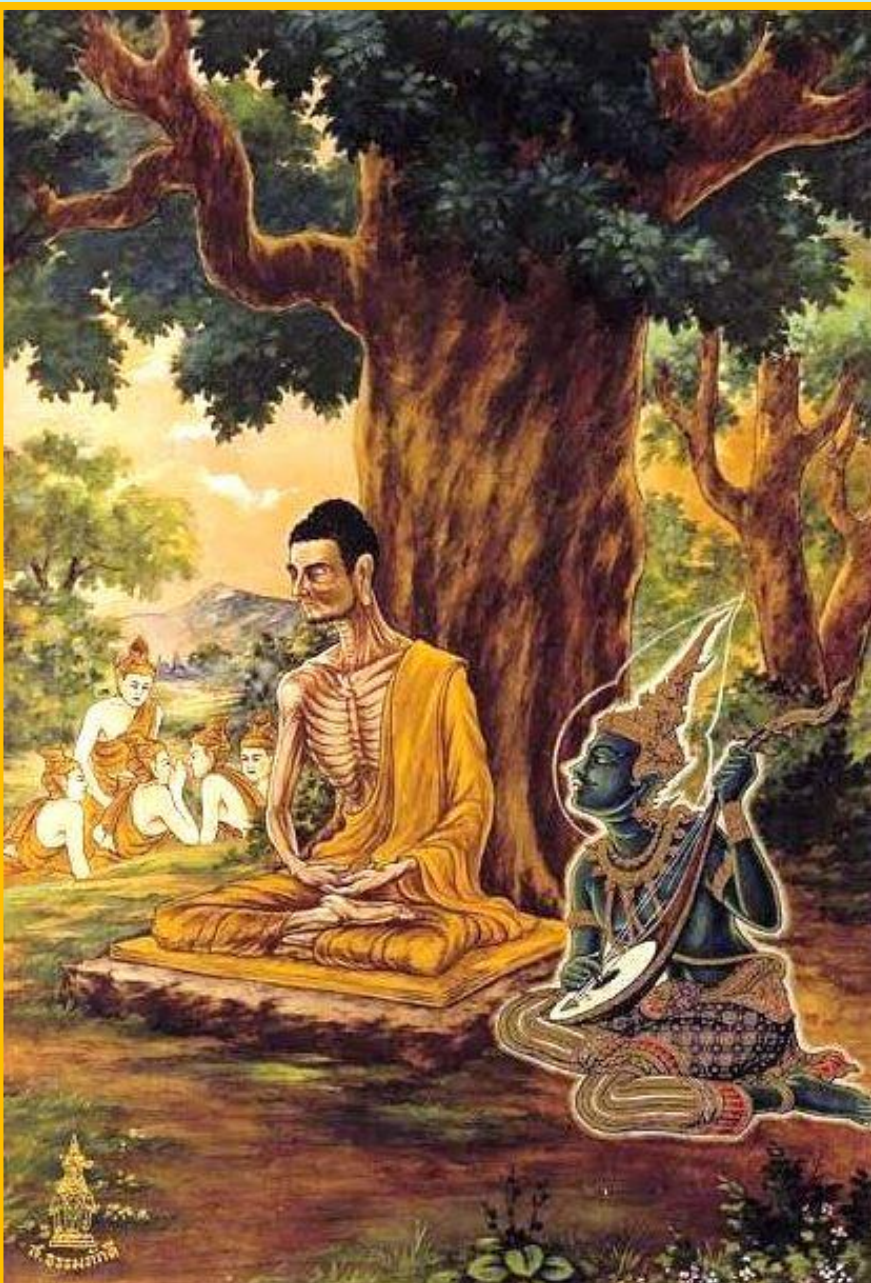
อริยสัจ 4

ทุกข์

สมุทัย

นิโรธ

มรรค

(1) หากจะประยุกต์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

(2) หากจะประยุกต์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงในระดับชุมชน สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

(3) หากจะประยุกต์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงในระดับธุรกิจ สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

(4) หากจะประยุกต์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงในระดับประเทศ สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

(1) หากจะประยุกต์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคล และครอบครัว สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

ตอบ : ให้พึ่งตนเอง โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน, การออมเงิน, การปลูกพืชผักสวนครัว เป็นต้น

(2) หากจะประยุกต์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงในระดับชุมชน
สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

ตอบ : การร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน,
การรวมกลุ่มสร้างอาชีพในชุมชน เป็นต้น

(3) หากจะประยุกต์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงในระดับธุรกิจ
สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

ตอบ : การสร้างผลประโยชน์กับส่วนรวม, ไม่เน้นผลกำไรมากเกินไป, ดำเนินธุรกิจอย่างมั่นคง และรอบคอบกับการจัดการ
ธุรกิจ เป็นต้น

(4) หากจะประยุกต์หลักการเศรษฐกิจพอเพียงในระดับประเทศ
สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

ตอบ : การวางแผนให้ประชาชนทุกคนรู้จักพออยู่พอกิน
ตามฐานะของตน, การแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงความรู้ในจังหวัดต่าง ๆ
เป็นต้น

กิจกรรม

นิทานของฉัน...ถึงพ่อหลวง

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียน (จำนวนกลุ่มตามดุลยพินิจของครูผู้สอน)
2. ครูแจกใบกิจกรรม เรื่อง นิทานถึงในหลวง รัชกาลที่ 9 พร้อมชี้แจงกิจกรรม
3. ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันแต่งนิทานโดยในเรื่องต้องมีคำที่กำหนดให้ (มี 6 คำได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง, พอประมาณ, มีเหตุผล, มีภูมิคุ้มกัน, ความรู้และคุณธรรมพร้อมทั้งวาดภาพประกอบให้สวยงาม)
4. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอ และอธิบายเพิ่มเติม

หลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไขมีความสำคัญต่อการ
ดำรงชีวิตของนักเรียนอย่างไรบ้าง

**ทำให้รู้จักการพอประมาณในการใช้ชีวิต ไม่สุดโต่ง
จนเกินไป ภายใต้การมีเหตุผล และความรอบรู้
รวมถึงได้รู้จักการเตรียมรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ
ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต**

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง โครงการในพระราชดำริ (1)

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1